

Vlaams
Parlement

ingediend op **1145** (2016-2017) – Nr. 2
8 november 2017 (2017-2018)

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs
uitgebracht door Kris Van Dijck

over het voorstel van resolutie

van Jos De Meyer, Koen Daniëls, Ann Brusseel,
Vera Celis, Kathleen Helsen en Paul Cordy

betreffende de instroom in de opleiding
Bachelor of Science in de Diergeneeskunde,
de doorstroom bij de bachelor- en masteropleidingen
uit het studiegebied Diergeneeskunde
en de uitstroom uit de opleiding
Master of Veterinary Medicine in de Diergeneeskunde

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs:

Voorzitter: Kathleen Helsen.

Vaste leden:

Vera Celis, Paul Cordy, Koen Daniëls, Ingeborg De Meulemeester, Kathleen Krekels, Kris Van Dijck;
Jos De Meyer, Jenne De Potter, Jan Durnez, Kathleen Helsen;
Ann Brusseel, Jo De Ro;
Caroline Gennez, Tine Soens;
Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Peter Persyn, Grete Remen, Willy Segers, Miranda Van Eetvelde, Manuela Van Werde;
Sabine de Bethune, Vera Jans, Katrien Schryvers, Orry Van de Wauwer;
Jean-Jacques De Gucht, Francesco Vanderjeugd;
Katia Segers, Steve Vandenberghe;
Elke Van den Brandt.

Documenten in het dossier:

1145 (2016-2017) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

INHOUD

1.	Toelichting door de indieners van het voorstel van resolutie.....	4
1.1.	Uiteenzetting door Jos De Meyer	4
1.2.	Uiteenzetting door Koen Daniëls.....	5
1.3.	Uiteenzetting door Ann Brusseel.....	5
2.	Eerste besprekingsronde	6
2.1.	Tussenkomst van Tine Soens	6
2.2.	Tussenkomst van Koen Daniëls	6
2.3.	Tussenkomst van Ann Brusseel	7
2.4.	Tussenkomst van Jos De Meyer.....	7
3.	Standpunt van minister Hilde Crevits	7
4.	Tweede besprekingsronde.....	9
4.1.	Tussenkomst van Tine Soens	9
4.2.	Tussenkomst van Koen Daniëls	9
4.3.	Tussenkomst van Ann Brusseel	10
4.4.	Tussenkomst van Kris Van Dijck.....	10
4.5.	Tussenkomst van Jos De Meyer.....	10
4.6.	Tussenkomst van Paul Cordy	10
4.7.	Tussenkomst van Tine Soens	11
4.8.	Tussenkomst van Koen Daniëls	11
5.	Stemming	11
	Gebruikte afkortingen	12

In de Commissie voor Onderwijs werd op donderdag 19 oktober 2017 een voorstel van resolutie besproken over de problematiek van de grote toeloop en de lage slaagkansen in de studierichting diergeneeskunde. Naar aanleiding hiervan deed ook minister Hilde Crevits een inbreng rond deze thematiek. Na grondige bespreking werd het voorstel van resolutie aangenomen.

1. Toelichting door de indieners van het voorstel van resolutie

1.1. Uiteenzetting door Jos De Meyer

Jos De Meyer brengt bij de aanvang van zijn uiteenzetting in herinnering dat over het in de titel verwoorde onderwerp al meerdere vragen zijn gesteld in het parlement, door hemzelf en door anderen. Hij dankt de mede-indieners voor de intense en constructieve samenwerking bij de totstandkoming van dit voorstel van resolutie.

In het voorstel van resolutie wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd om de opdracht te geven tot een onderzoek dat focust op de elementen en processen die de instroom, doorstroom en uitstroom beïnvloeden bij de studenten in de opleidingen uit het studiegebied Diergeneeskunde, en om daarbij rekening te houden met de kwaliteit, internationalisering, democratisering en toegankelijkheid van het hoger onderwijs, in het bijzonder met betrekking tot de opleidingen uit het studiegebied Diergeneeskunde, en om daarbij de instroom en het aandeel van buitenlandse studenten in opleidingen van het studiegebied Diergeneeskunde in kaart te brengen alsook hun profiel en hun motivatie om zich in te schrijven aan een Vlaamse universiteit; op de mogelijke en gewenste maatregelen die bestaande initiatieven ten aanzien van de instroom (onder meer met betrekking tot het profiel, de startcompetenties en de verwachtingen van (kandidaat-)studenten ten aanzien van de opleiding en het beroep), de doorstroom en de uitstroom, kunnen aanvullen en versterken; op het in kaart brengen van de kostprijs van die opleidingen en de analyse van verschillende financieringsscenario's, die mogelijk ook kunnen uitgaan van een daling van het aantal studenten.

Verder vraagt men de regering om het bereik van de verplichte, niet-bindende toelatingsproeven, zoals die nu in de vorm van ijkingstoetsen worden opgezet in de universitaire STEM-opleidingen, prioritair en op korte termijn uit te breiden naar de opleidingen Diergeneeskunde.

Ten derde wordt er gevraagd om de resultaten en de evaluatie van de verplichte, niet-bindende toelatingsproef als uitgangspunt te nemen voor verdere beleidskeuzes. De indieners zijn daarbij uitgegaan van de overweging dat minstens onderdelen van de met de opleidingen Diergeneeskunde gelieerde arbeidsmarkt oververzadiging kennen. De spreker verwijst voor gegevens daarover naar een recente analyse van de arbeidssituatie en kwaliteitsperceptie van de opleiding bij dierenartsen afgestudeerd aan de faculteit Diergeneeskunde van de UGent.

Verder verwijzen de indieners naar elementen en processen die bij de opleidingen uit het studiegebied Diergeneeskunde een invloed hebben op de instroom, doorstroom en uitstroom, en zowel tot een hoge instroom, een hoge uitval en een hoge uitstroom aanleiding geven. Daarnaast blijft de democratisering en toegankelijkheid van het hoger onderwijs, ook voor het studiegebied Diergeneeskunde, een belangrijke doelstelling, net als de internationalisering van het hoger onderwijs.

Vijfde overweging is dat de nodige aandacht moet gaan naar beslissingen in andere landen die kunnen leiden tot een verhoogde instroom in de Vlaamse opleidingen Diergeneeskunde. Daarbij wordt in de eerste plaats – maar niet uitsluitend – aan de Nederlandse maatregelen gedacht, vult de spreker aan.

Voorts moeten de opleidingen uit het studiegebied Diergeneeskunde over de vereiste financiering kunnen blijven beschikken in het kader van het Financierings-decreet Hoger Onderwijs. Tot slot blijven voor de opleidingen uit het studiegebied Diergeneeskunde de kwaliteitszorg en de optimale kwaliteit van de (pre)klinische opleiding onverminderd van het grootste belang.

Het lid rondt af met de vaststelling dat uit de eerder genoemde analyse grote tevredenheid blijkt over het theoretische onderdeel maar ook dat het praktische onderwijs te beperkt is ten gevolge van het zeer hoge aantal studenten.

1.2. Uiteenzetting door Koen Daniëls

Koen Daniëls roept op om voorstellen van resolutie voortaan sneller te agenderen. Het voorliggende document, waar inderdaad hard aan is gewerkt, heeft immers op bespreking moeten wachten van zijn indiening op 27 april tot vandaag, wat hij een zeer lange termijn noemt.

Kathleen Helsen, voorzitter, verwijst het lid naar de mogelijkheden die geboden worden door de regeling van de werkzaamheden in commissie.

Koen Daniëls vervolgt zijn aanvullende toelichting over de mobiliteit en in- en uitstroom van studenten. De toelatingsbeperking in andere landen heeft tot gevolg dat de Vlaamse opleidingen stevig bevolkt worden. Het Nederlandse aandeel stijgt van 30 percent tot bijna 50 percent in de Diergeneeskunde. Dat zou een geweldige zaak zijn, mocht dierenarts een knelpuntberoep zijn, maar dat is helaas niet het geval. Daar komt bij dat de brexit mogelijk de thans bestaande uitstroom naar Groot-Brittannië zal indammen.

Het is belangrijk dat studenten zelf klinische handelingen kunnen stellen, maar tijdens een recent bezoek zag hij er twaalf rond één dier staan. Het lid is dan ook bekommerd om de kwaliteit van de opleiding. Verder moet men erover waken dat de mensen die aan de opleiding beginnen, een redelijke slaagkans hebben. Dierenliefde volstaat niet om te voldoen aan de eisen op het vlak van chemie en anatomie. Het is dan ook wijs om, zoals men in het voorstel van resolutie vraagt, snel te zorgen voor de instroom van mensen met de juiste motivatie en startcapaciteiten, en om de zeer hoge uitval terug te dringen. Verder moet men ervoor zorgen dat wie afstudeert, een redelijke kans op werk in Vlaanderen heeft zonder te moeten uitwijken naar andere landen of laboratoria. Tot slot moet de intrinsieke kwaliteit van de opleiding overeind blijven.

Het lid onderstreept dat de indieners op grond van dit alles níét pleiten voor een bindende toelatingsproef met quota zoals in geneeskunde, maar wel om de resultaten van de evaluatie van de niet-bindende proef als uitgangspunt te nemen voor de beleidskeuzes. Hij vraagt om er ook rekening mee te houden dat een beperking van de instroom impact heeft op de thans bestaande financiering volgens opgenomen studiepunten, om te vermijden dat Vlaanderen zijn faculteit Diergeneeskunde aan de UGent, die tot de beste ter wereld werd uitgeroepen, verliest. Hij hoopt dan ook op algemene steun voor het voorstel van resolutie. Steun die hij bij de minister reeds detecteert, als hij haar recente perscommuniqué over deze materie leest.

1.3. Uiteenzetting door Ann Brussel

Ann Brussel bevestigt de eerdere gedachtewisselingen over het voorliggende thema, zowel wat de diergeneeskunde betreft als toelatingsproeven in het algemeen. De discussie is om meerdere redenen delicaat. Vraag is immers waarom net in de diergeneeskunde het studentenaantal de pan uit rijst en niet in andere wetenschappelijke richtingen. Volgens het lid is die aantrekkingskracht

mee het effect van televisieprogramma's en van de affectie van jonge mensen, en met name meisjes, voor kleine huisdieren. Een en ander verklaart ook de late uitval uit de bacheloropleiding, wat een dure zaak is voor de belastingbetaler. Wie wel afstudeert, heeft vrijwel geen kans om de gedroomde baan uit te oefenen. Beginners zien vaak zwarte sneeuw en velen stoppen.

Ze pleit ervoor ook dergelijke aspecten mee in overweging te nemen in de delicate discussies over vrije studiekeuze. Men moet zich ervoor hoeden de valse vrijheid van illusies te promoten. Bij uitbreiding is het voor elke studierichting zinvol om bij aanvang te weten of men een realistische kans maakt. Vlaanderen is terecht trots op de kwaliteit van zijn hoger onderwijs en mag die niet in gedrang brengen met studentenaantallen die practica onmogelijk maken.

Wat de financiering betreft, is er geen geld om over de balk te gooien. Ook voor de verbetering van de lerarenopleiding bijvoorbeeld zijn middelen nodig. Studenten die uitvallen hebben daarentegen veel geld gekost, zonder rendement voor henzelf of voor de belastingbetaler. Het lid verkiest dat de overheid in kwaliteit investeert in de plaats van geld uit te geven dat niemand ten goede komt. Ze dankt alvast voor de steun aan het voorstel van resolutie.

2. Eerste besprekingsronde

2.1. Tussenkomsst van Tine Soens

Tine Soens heeft begrip voor de problemen in de richting diergeneeskunde, maar merkt op dat een aantal van die problemen zich ook in andere opleidingen voordoen. Als voorbeeld geeft ze de moeilijkheden die jonge politicologen, advocaten en psychologen ondervinden om een inkomen te verwerven uit een baan die in de lijn van hun studie ligt.

Ze vraagt een blijvende inzet voor de democratisering van het hoger onderwijs, zoals terecht in het voorstel van resolutie staat. Ook internationalisering moet een aandachtspunt blijven. In het memorandum van de faculteiten en verenigingen van dierenartsen wordt de democratisering onterecht negatief opgevoerd als oorzaak van het ontbreken van instroombeperking. Dat het inschrijvingsgeld niet als drempel fungeert doordat het zo laag is, moet integendeel zo blijven, hoopt het lid. Het is op zich ook niet negatief dat het ook voor buitenlandse studenten geen drempel opwerpt.

Ze ondersteunt wel de vraag naar een onderzoek van de kwestie, maar is tegelijk bezorgd over de evolutie naar een hoger onderwijs met bindende toelatingsproeven, waarvan haar fractie geen voorstander is. Daarom ook zal zij zich bij de stemming over het voorstel van resolutie onthouden.

2.2. Tussenkomsst van Koen Daniëls

Koen Daniëls betreurt die aangekondigde onthouding. Men moet zich durven afvragen wat buitenlandse studenten motiveert bij hun mobiliteit: is het de liefde voor Vlaanderen of de wens om geld te besparen, in het licht van ons op Europees niveau lage inschrijvingsgeld? Hij verwierpt de valse suggestie dat de indieners een verhoging ervan zouden overwegen om studenten tegen te houden. De huidige Vlaamse Regering heeft er juist voor gezorgd dat wie zich in een precaire financiële situatie bevindt, niet meer dan 105 euro betaalt.

Hij treedt wel de bezorgdheid van Tine Soens bij over de andere studierichtingen. Op dit moment is het vrijwel onmogelijk voor een alumnus uit de sportwetenschappen om leraar turnen in een middelbare school te worden, en in sommige regio's inderdaad niet evident om als zelfstandig advocaat aan de balie zijn brood

te verdienen. Net daarom zette deze regering stappen naar de oriënteringsproef, waar volgens hem op termijn ook informatie over de kansen op de arbeidsmarkt deel kan van uitmaken. Misschien is er wel iets voor te zeggen om de niet-bindende proef uit te breiden tot de rechtenstudie. Doel van beide genoemde proeven is om, samen met het advies van de klassenraad, leerlingen in de juiste richting van het hoger onderwijs te krijgen, waarin ze een redelijke kans op slagen hebben, zonder dat de organisatie van de opleidingen zelf daarmee in de problemen komt.

Tot slot pleit hij er nogmaals voor dat ook de oppositie de merites van het voorstel naar waarde zou schatten, zodat het unaniem kan goedgekeurd worden. Dat moet een sterker signaal opleveren.

2.3. Tussenkoms t van Ann Brussee l

Ann Brussee l motiveert een specifiek onderzoek naar het probleem in de richting diergeneeskunde met het niet-generieke karakter van de opleiding. Daar ligt een groot verschil met de zeer brede beroepsmogelijkheden van een master in de psychologie of de rechten. Zij erkent wel dat voor meerdere opleidingen een niet-bindende toelatingsproef te overwegen valt, al is het nog maar de vraag of de instellingen in het licht van de inputfinanciering wel een beperking wensen.

Democratisering van het hoger onderwijs betekent volgens haar dat de toegang ongeacht iemands financiële achtergrond verloopt, niet ongeacht zijn capaciteiten echter. Wie moeite heeft met lezen en schrijven, moet er niet aan beginnen, oordeelt het lid.

Haar fractie wil het inschrijvingsgeld niet verhogen, verzekert ze, maar dat neemt niet weg dat iedereen afkomt op de Europese regio die alle deuren openlaat en de laagste prijs hanteert, waardoor we met onze opleidingen de dierenartsen van de hele wereld sponsoren. Dat wil zij aan de belastingbetaler niet vragen. Zij wil verder werk maken van instrumenten waarmee jongeren in het algemeen kunnen achterhalen wat hun kwaliteiten zijn en hoe de studiemogelijkheden overeenkomen met hun belangstelling, maar vandaag ligt een specifiek en urgent probleem voor.

2.4. Tussenkoms t van Jos De Meyer

Jos De Meyer heeft aandachtig geluisterd naar de argumenten van Tine Soens. Hoewel hij er enkele kan bijtre den, komt hij niet tot dezelfde conclusie. Volgens hem noopt haar bekommernis zelfs veeleer tot het goedkeuren van het voorliggende voorstel. De arbeidsmarkt mag niet de enige leidraad zijn bij de studiekeuze. Uit de studie waar hij eerder naar verwees, blijkt trouwens dat de werkloosheid bij dierenartsen niet hoog ligt: 97 percent van de respondenten was aan het werk. Waarbij weliswaar niet uit te sluiten valt dat dit hoge percentage deels het gevolg is van een statistische vertekening, die voortkomt uit de gehanteerde methodiek. Belangrijker is hoe dan ook de zorg om de kwaliteit van de opleiding, waarbij hij nogmaals wijst op de verschillende appreciatie van theoretisch en praktische gedeelte. Kwaliteit is een criterium dat ons allen bindt, onderstreept het lid.

3. Standpunt van minister Hilde Crevits

Hoewel enigszins ongebruikelijk, wenst minister *Hilde Crevits* haar standpunt ten aanzien van het voorstel van resolutie kenbaar te maken. Ze verklaart bijzonder blij te zijn met wat voorligt en hoopt op unanieme goedkeuring, waarvoor zij stelt 'democratiserende argumenten' te kunnen aanbrengen.

Het probleem is inderdaad niet nieuw. Het gaat zelfs al vele legislaturen mee. Koen Helsen ondervroeg er in het jaar 2000 al minister Marleen Vanderpoorten over, Kris Van Dijck stelde vragen aan minister Frank Vandenbroucke in 2006, Jos De Meyer stelde een actuele vraag aan minister Pascal Smet in 2013, en ook aan haarzelf werden er al vragen over gesteld door diverse collega's.

De opleiding diergeneeskunde is al lang heel populair bij jongeren. De oudste cijfers die ooit aan dit parlement zijn meegedeeld dateren van het academiejaar 1992-1993. Toen startten 289 generatiestudenten. Intussen gaat het over gemiddeld 400 generatiestudenten per jaar. Die groep stijgt niet meer. Daarvan zijn zo'n 30 percent Nederlander. Ook dat cijfer is vrij stabiel maar wel een derde. Daar staat tegenover dat de verhouding tussen in- en uitstroom nog minder goed is dan in de lerarenopleiding, waarvoor een niet-bindende toelatingsproef wordt ingevoerd. Het studierendement ligt bijzonder laag. Men behaalt gemiddeld slechts tussen de 50 en 55 percent van de opgenomen studiepunten, terwijl dat in opleidingen als biologie of bio-ingenieur op 60, 65 tot zelfs 70 percent ligt. Na vijf jaar blijkt de groep gediplomeerden beperkt tot minder dan de helft van de starters.

De cijfers zijn gebaseerd op wat beschikbaar is in de databank hoger onderwijs. Ze tonen aan dat er inderdaad eens van nabij gekeken mag worden naar de instroom, doorstroom en uitstroom van studenten in deze opleiding. De cijfers zelf zijn enkel kwantitatief en daarom moet er ook inderdaad ook nog eens kwalitatief gekeken worden. Omdat elke mislukking nefast is voor het zelfvertrouwen, moet de oriëntatie en toeleiding zorgvuldig verlopen, oordeelt de minister. Diezelfde argumentatie lag ten grondslag aan de invoering van de niet-bindende toelatingsproef in de lerarenopleiding.

De kostprijs van de opleiding kan uiteraard mee in kaart worden gebracht. Die ligt vrij hoog doordat de opleiding een puntengewicht van 2 heeft in de bacheloropleiding en een puntengewicht van 3 in de masteropleiding. Bovendien telt de masteropleiding 180 studiepunten (drie jaar), in de plaats van de meer courante 120 studiepunten (twee jaar) bij andere wetenschappelijke opleidingen.

De minister verzekert dat ook zij geen voorstander is van het idee van een instroombeperking via een bindend toelatingsexamen – een idee dat evenwel ook niet vervat ligt in dit voorstel van resolutie. Ons hoger onderwijs kent een vrije toegang, en dat wil zij ook zo houden. Ondertussen heeft zij wel de centrale ijkingsstoetscommissie van de VLIR de opdracht gegeven prioritair een niet-bindende proef voor de diergeneeskunde te ontwikkelen. Deze is ontwikkeld en is ondertussen ook al voor een eerste keer afgenomen op 5 juli 2017 bij een beperkte groep van 74 deelnemers. Inhoudelijk was de proef gebaseerd op modules uit de ijkingsstoetsen die in ontwikkeling zijn voor andere wetenschappelijke richtingen.

Bleek dat van de deelnemers slechts 3 op 74 het niveau voor wiskunde en chemie haalden. Het gemiddelde resultaat voor wiskunde was 4 op 20, dat voor chemie 2 op 20. Misschien moet de proef bijgestuurd worden, want deze ging uit van het niveau van jongeren die in andere wetenschappelijke richtingen starten. Het resultaat loopt echter wel parallel met de uitvalcijfers. De minister vindt het unfair dat starters die wel dat niveau halen, verstoken blijven van een goede praktijkopleiding omdat de studenten met te veel zijn. De proef heeft als bedoeling de jongeren een spiegel voor te houden, zodat ze weten waar ze staan.

Maar dan nog is een proef die dergelijke resultaten oplevert, niet in orde. Te veel studenten krijgen een uitermate negatief signaal. Een proef met een slaagpercentage van 4 percent is niet in verhouding met een opleiding waarvoor binnen de drie jaar toch bijna een kwart van de studenten het bachelordiploma

behaalt. Een dergelijke uitkomst is ook niet geschikt om gedifferentieerde feedback te geven aan de deelnemers. De proef diergeneeskunde is dus nog aan herijking toe. De centrale ijkingsstoetscommissie oordeelde dan ook dat er nog werk is aan de validering van de proef.

De minister stelt daarom voor om hetzelfde pad af te leggen als bij de lerarenopleiding en vanaf volgend academiejaar de proef af te nemen bij de studenten die zich al hebben ingeschreven, om zo de verfijning en validering efficiënt te kunnen doen, en haar het jaar nadien te verplichten voor alle kandidaten die zich wensen in te schrijven. In het verzameldecreet hoger onderwijs (ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroeps-onderwijs en de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wat betreft het hoger onderwijs – *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1300/1) dat na het herfstreces in deze commissie komt, wordt erin voorzien dat de Vlaamse Regering in samenspraak met de VLIR kan bepalen wanneer de deelname aan een dergelijke proef voor welke opleidingen een inschrijvingsvoorwaarde wordt.

4. Tweede besprekingsronde

4.1. Tussenkomsst van Tine Soens

Tine Soens repliceert dat men dan minstens expliciet over niet-bindende toelatingsproeven moet spreken en niet over toelatingsproeven in het algemeen, om spraakverwarring te vermijden.

Minister *Hilde Crevits* bevestigt dat ze wel degelijk telkens niet-bindende toelatingsproef bedoelt.

De fractie van *Tine Soens* blijft bezorgd dat wordt afgegleeden naar een hoger onderwijs waarin toelatingsproeven de norm zijn in de plaats van een goed oriëntatieproject, waarin men volgens haar mensen met onvoldoende capaciteiten kan overtuigen. Dat beursstudenten niet meer moeten gaan betalen, vindt zij maar normaal. Dit neemt overigens niet weg dat ook niet-beursstudenten problemen hebben met het verhoogde inschrijvingsgeld. Verder gaat democratisering over veel meer dan alleen financiële drempels. Het gaat immers ook over drempels die opgeworpen worden door thuissituaties of verkeerde keuzes in het middelbaar onderwijs, over echte gelijkheid van kansen dus. Tot slot hadden diegenen die nu kamerbrede steun bepleiten, de oppositie vanaf het begin moeten betrekken.

4.2. Tussenkomsst van Koen Daniëls

De fractie van *Koen Daniëls* is voor zuivere bewoordingen. Verplichte niet-bindende toelatingsproeven zijn verplicht en niet bindend. Men moet dus zeker geen spoken zien. Dierenliefde is zeker nodig als motivatie en het is dan ook een verdienste van minister Ben Weyts dat er nog nooit zoveel over dierenwelzijn werd gesproken als vandaag. Het blijft daarnaast echter nodig de mensen een spiegel voor te houden, zoals de geciteerde en bepaald ontluisterende testcijfers eens te meer tonen. Men moet toch tegen deze mensen en hun ouders durven zeggen dat het met dat niveau niet zal lukken, zelfs zonder dat men hen verbiedt om te beginnen? Na de blik in de spiegel kan men bovendien bijsturen, bijvoorbeeld met een extra voorbereidingsjaar (of dat nu op secundair dan wel op hoger niveau is). Het is hoe dan ook geen goede zaak om mensen illusies te laten koesteren die niet haalbaar zijn, die duur uitvallen en die behoorlijk kunnen ingrijpen op hun latere carrière.

4.3. Tussenkomsst van Ann Brusseel

Ann Brusseel noemt de angst voor de niet-bindende proef irrationeel. Een test als de SIMON-test is gebaseerd op de eindtermen van de eerste of tweede graad. Is dat een test die iedereen wegjaagt? Ook de peilingsproef van de Universiteit Antwerpen voor kandidaat-studenten Frans bevatte grammaticaoefeningen uit de eerste graad van het secundair onderwijs. Sluit men daarmee uit? Het doel is slechts om mensen die totaal geen kans hebben ook duidelijk te maken dat ze geen kans hebben. Ze erkent wel dat de toelatingsproef voor geneeskunde een andere regeling is, een numerus clausus die naar een numerus fixus evolueert, waar Vlaanderen niet onderuit kan door de federale contingentering. Het lid oppert de vraag of een exclusief op angst gebaseerde benadering niet populistisch is. Wie denkt dat mensen uit kansengroepen worden tegengehouden door tests gebaseerd op de eerste graad, vindt hen eigenlijk zeer dom, concludeert de spreker.

4.4. Tussenkomsst van Kris Van Dijck

Kris Van Dijck ziet de discussie fundamenteel worden. Het gaat nu over de vraag waar we naartoe willen met kansen en democratisering. Ergens begrijpt hij dan ook wel de bezorgdheid van de oppositie. Afgezien van de inspanningen die de overheid zich getroost, is het zo dat niet iedereen over dezelfde krachten, talenten en mogelijkheden beschikt, ook niet op cognitief vlak. Doel moet zijn dat iedereen kansen krijgt om het optimale te bereiken dat hij aankan. De thuissituatie mag niet bepalend zijn, maar evenmin vormt de universiteit het heil voor iedereen. Elke functie verdient waardering. Financiële barrières moeten gesloopt worden, maar andere vallen gewoon niet te slopen. Niet iedereen is gelijk qua talenten. Natuurlijk is oriëntering in ieders belang. Zij begint al in het basisonderwijs en de niet-bindende toelatingsproef is er evengoed een element van. Het is niet het een of het ander. De situatie op haar beloop laten is geen optie. Dit kost de overheid, en de ouders, immers handenvol geld. En ook voor de jongeren zelf is het van belang dat ze gespaard blijven van desillusies en tijdverlies.

4.5. Tussenkomsst van Jos De Meyer

Jos De Meyer heeft Koen Daniëls en Ann Brusseel als ondertekenaars aangezocht omdat zij in de lopende legislatuur al vragen over dit onderwerp hadden gesteld. Hij verontschuldigt zich als dat voor Tine Soens niet volstaat. Hij onderstreept nogmaals dat men in het voorstel van resolutie vraagt om een onderzoek op te zetten dat rekening houdt met kwaliteit, democratisering, internationalisering en toegankelijkheid, en om de verplichte niet-bindende toelatingstoets uit te breiden. De hier zonet door de minister aangehaalde bijkomende gegevens uit het proefproject noemt het lid bijzonder sterk. Hij bedankt haar daarvoor.

Vandaag starten te veel studenten met onvoldoende zicht op het wetenschappelijke karakter van de opleiding en op de beroepsmogelijkheden achteraf. Wat dat laatste betreft, wijst de spreker op het fenomeen van de verdoken armoede bij bepaalde beroepsgroepen. Hij blijft erbij dat het geen goed signaal zou zijn om de voorliggende stap in de richting van meer kwaliteit niet gezamenlijk te zetten.

4.6. Tussenkomsst van Paul Cordy

Paul Cordy ziet geen meerderheid voor de massale invoering van verplichte toelatingsproeven. Hij vraagt zich dan ook af waarom Tine Soens zo hardnekkig vasthoudt aan het argument van het hellend vlak? Het gaat hier om de verfijning van een instrument om mensen duidelijk te maken wat ze van een opleiding kunnen verwachten en of ze daar klaar voor zijn. Het is een logische fout om dat

gelijk te stellen met een bindende proef. Het lid wijst er verder nog op dat de diverse reeds bestaande oriënteringsinstrumenten onmiskenbaar nuttig zijn gebleken en ook verder uitgebouwd moeten worden.

4.7. Tussenkost van Tine Soens

Tine Soens stelt vast dat sommige commissieleden begrip kunnen opbrengen voor haar bezorgdheden, terwijl andere zich blijkbaar geroepen voelen om er hard tegenin te gaan. Ze benadrukt dat ze vooral de bezorgdheid wil uiten dat men op termijn zou evolueren naar een hoger onderwijs met bindende proeven, iets waar haar fractie absoluut niet voor te vinden is. Verder kan men volgens haar niet ontkennen dat er factoren bestaan die ervoor zorgen dat de ene in het hoger onderwijs op een drempel stuit en de andere niet, ook al hebben ze dezelfde capaciteiten. Zo blijken de in-, door- en uitstroomcijfers van beursstudenten of jongeren met een migratieachtergrond lager. Dat men weet wat verwacht wordt, erkent ze als belangrijk, maar die behoefte moet met oriëntering worden opgevangen. Ze apprecieert ook niet dat sommigen deze discussie over de democratisering van het onderwijs wat in het belachelijke trekken.

4.8. Tussenkost van Koen Daniëls

Koen Daniëls vult aan dat hij, in tegenstelling tot wat vorige week werd gemeld in sommige persberichten, niet pleit voor een veralgemening van IQ-tests. Hij vindt wel dat in onderzoek capaciteiten moeten meegenomen worden als element. De cijfers van de minister toonden momentopnamen van dergelijke capaciteitsmetingen. Wie in een verplichte maar niet-bindende toets verneemt dat het voor hem schier onmogelijk zal worden om te slagen met die resultaten, heeft nog steeds verschillende mogelijkheden. Men kan nog steeds beslissen om voort te doen en zelfs slagen, ook al is de kans groter dat het omgekeerde het geval zal zijn. Men kan ook beslissen om een bijkomend jaar algemene vorming te volgen. Hij verwijst wat dat betreft naar het zogenaamde 'naamloze' zevende leerjaar, dat op sommige plaatsen al bestaat en dat specifiek voorbereidt op het hoger onderwijs. Wat echter zeker niet staat in wat hier vandaag voorligt, is dat de indieners streven naar een veralgemening van de bindende toelatingsproef. Dat staat er niét in.

5. Stemming

Ter stemming gelegd, wordt het voorstel van resolutie betreffende de instroom in de opleiding Bachelor of Science in de Diergeneeskunde, de doorstroom bij de bachelor- en masteropleidingen uit het studiegebied Diergeneeskunde en de uitstroom uit de opleiding Master of Veterinary Medicine in de Diergeneeskunde aangenomen met 8 stemmen voor, bij 1 onthouding.

Kathleen HELSEN,
voorzitter

Kris VAN DIJCK,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

IQ	intelligentiequotiënt
STEM	Science, Technology, Engineering and Mathematics
UGent	Universiteit Gent
VLIR	Vlaamse Interuniversitaire Raad